

Th. Van der Groe

Hoe de geveinsde tijdgelovigen Zijn algemene gaven ook deelachtig worden en in Hem geloven

Echter, het ongelukkige geslacht van de geveinsde waangelovigen van allerhande soort houdt zich vast aan dit artikel van de Heilige Geest, en het nestelt al kunstig in de lommerrijke schaduw en in de takken van deze hoge boom.

Om ons hier niet op te houden met de wettische geveinsden, die altijd werken uit een Pelagiaans gereformeerde grond van *eigen kracht en gerechtigheid*, en die met de uiterlijke gaven, instellingen en middelen van de Heilige Geest doorgaans wel genoeg tevreden zijn. Deze mensen leggen het er zo niet op toe, om onderscheid te maken tussen de uitwendige religie en tussen de inwendige genade, of tussen de letter en de geest. Daarom zijn zij ook om de waarachtige inwoning van Gods Geest en om Zijn Goddelijke werking en invloed in hun ziel nimmermeer verlegen. Zij geloven maar eens voor altijd, wat Heilige Schrift ons openbaart van de Heilige Geest, en doen een gezonde belijdenis van die waarheid, en dan eigenen zij zich de Heilige Geest met Zijn gaven en weldaden toe, en zetten dan verder alle wijsheid en vromigheid, welke zij achten te bezitten, en gedurig in het werk te stellen, geredelijk op rekening van Zijn genade. En zo woelen en wurmen zij dan met de waarheid en religie zelf al voort, en brengen hun eigen gerechtigheid van alle kanten op één hoop samen, waar zij dan nu bovenop, of in het midden gerust gaan neerzitten, en verwachten, als goede christenen, op zijn tijd ook eens zalig te worden, het genoeg oordelende als zij, van de Enthousiasterij, Mystiekerij en van dat soort van geestelijkheid maar gezworen vijanden zijn.

Maar geheel anders loopt het werk van de *Evangelische* geveinsden en van al dezulken, die het waangeloof hoger in top halen. Deze leggen op de letter zo geen bijzonder gewicht, maar hebben meest op met de Geest en met Zijn werk en verborgen kracht. Maar, die beide recht in de balans te houden, zodat de Geest de letter steunt, en de letter de Geest dient, is hetgeen zij nog niet hebben kunnen leren, wat zij ook mogen geleerd hebben. De blinkende voeten van de waangelovigen glijden op dit enge pad van het Christendom steeds uit, of meer naar de kant van de letter, of meer naar de kant van de Geest, maar in het midden, waar het allersmalst is, en waar de verstandige veilig naar boven treedt, weten zij het onmogelijk recht te houden. Een Evangelisch geveinsde

neemt dat woord van de Apostel graag tot zijn zinspreuk: *dat de letter doodt, maar dat de Geest levendig maakt*, 2 Kor. 3:6.

Echter, helaas, deze dwalenden van geest lopen doorgaans al te ver van de letter af, dan om er waarlijk van gedood te worden, en om er gedurig van gedood te worden. Een zwaard, dat doden zal, moet diep in het vlees of in het hart gestoken worden, en dat gaat zo gemakkelijk geenszins toe. Ook maakt de Geest niet levendig, wanneer de letter niet eerst recht gedood heeft. Hanna de profetes, zou ons deze les beter leren, waar zij zegt: *de Heere doodt en maakt levendig, Hij doet ter hel neerdalen, en Hij doet weder opkomen*, 1 Sam. 2:6. De Heere doet het beide met Zijn eigen Goddelijke hand, als wij het geestelijk en toepasselijk verstaan op de zaak van het Christendom. Hij doodt en doet ter hel neerdalen, door de scherpe letter van de Wet, die toch al vervloekt en ter hel verdoemt, wat onder haar bereik en macht besloten is, Gal. 3:10. En Hij maakt ook levendig, en doet weer opstaan, door de Geest van het Evangelie, al degenen, welke Hij in genade ontvangt en aanneemt, en welker zielen Hij met het ware geloof in Christus wil beschenken. Maar zulke heilige, hoogverheven dingen gaan zo los niet toe, en zo gemakkelijk en vermakelijk niet, als de ellendige waangelovigen zich daarvan een denkbeeld maken. Neen, de Geest, die het vlees komt doden en kruisigen, behandelt dat werk zo niet met zoete en vrolijke inbeeldingen, maar wel met een zeer gevoelige en hartdoordringende kracht, die vlees en bloed zal kosten, ja, huid en leven en de allerliefste begeerlijkheden. Het moet allemaal door de letter ten ondergebracht en gedood worden, indien wij waarlijk, en niet in schijn, door de Geest zouden leven en wandelen. Hier is dan ook waarachtig: *Hij doet smart aan, en Hij verbindt; Hij doorwondt, en Zijn handen helen*, Job 5:18. Ach, of de bedrogen geveinsden eens recht konden verstaan, wat voor een Trooster en Werkmeester de Heilige Geest toch is, en wat diepe wonden Hij in de harten van de zondaren maakt, en hoe lang Hij die ook wel, om ze te zuiveren, wil openhouden, eer Hij Zijn verzachtende en genezende oliën aanbrengt! Dan hun verbijsterd verstand is doorgaans veel te geestelijk en te Evangelisch opgeblazen, dan dat zij daarvan iets recht zouden begrijpen. Hun luchtige weerhaan draait altijd naar de warme streken van het aangename zuiden, en wanneer die toch ook soms in het noorden vast moet staan, dat hij daar niet uit kan komen, dan zal het licht een stormachtig weer maken met gure koude.

Wat zal hier dan in de grond toch het waarachtig onderscheid zijn tussen de oprechte en de waangelovigen? Want beide beroemen zij zich van de Heilige Geest, en beide willen zij ook voor Hem leven en wandelen. Dit onderscheid is gemakkelijk genoeg te bespeuren, waar slechts het Goddelijk licht van 's Geestes Bijbelse waarheid de zielen van de mensen enigszins helder beschijnt. De oprechte gelovigen bezitten beiden de Geest en Zijn genaderijke gaven en hemelse weldaden. Maar de geveinsde gelovigen bezitten alleen enige algemene gaven en weldaden van de Geest, en niet de Geest Zelf. Dit is het eigenlijke onderscheid. In genen woont en werkt Gods Geest, maar in dezen werkt Hij slechts alleen. Genen zijn heilige Tempelen, en dezen zijn slechts algemene werktuigen van de Geest. Dezen worden van de Geest bewogen. Genen zijn zelf in de Geest, namelijk in Zijn ware en zaligmakende gemeenschap. Maar dezen ontvangen en genieten alleen ietwat van de Geest. Van Bileam wordt er gezegd, dat de Geest Gods op

hem was, Num. 24:2, en hoe zonderling werkt hij, als een Profeet des Heeren, van Gods Geest verlicht en bewerkt? Wat tijdgelovige in de wereld geniet nu zulke heerlijke gaven des Geestes, als deze man genoten heeft? En toch, wat was hij met dat alles meer dan een heilloos geveinsde, een dwaas profeet, die het loon der ongerechtigheid liefgehad, en de rechte weg verlaten heeft? 2 Petrus 2:15. Van de Koning Saul lezen wij ook, dat de Geest des Heeren vaardig werd over hem, en dat hij profeteerde, 1 Sam. 10:10. En toch heeft hij zelf met zijn gedrag genoeg getoond, dat hij maar een snood en godloos huichelaar geweest is, van wie daarom Gods Geest ook geweken is, toen een boze geest des Heeren hem verschrikte, 1 Sam. 16:14. Wie nochtans zou hem niet lichtelijk voor een heilige hebben aangezien, wanneer de Geest toch weer bij hem neerkwam, te Najoth in Rama, waar hij ook zelfs zijn klederen uittoog, en profeteerde voor het aangezicht van Samuël, en bloot neerviel, diezelfde ganse dag en de ganse nacht? En toen men daarom zeide: *Is Saul ook onder de Profeten?* 1 Sam. 19:24. Wat gedachten zullen wij ook maken van zijn boden of knechten, welke hij uitzond met een moordzuchtig voornemen tegen David, als wij mede van hen lezen: en de Geest Gods was over Sauls boden en die profeteerden ook? vs. 20. Immers zal die algemene regel van deze ook waarachtig zijn geweest: *Een heerser die op leugentaal acht geeft, al zijn dienaars zijn goddeloos*, Spr. 29:12. Zie, zo kan dan ook Gods Heilige Geest neerkomen op de geveinsden en godlozen, en hen zelfs tot profeten en in schijn tot vrome en heilige mensen maken. Want de wind blaast ook hier, waarheen hij wil, Joh. 3:8. Wanneer wij ook van het volk Israël in de woestijn getuigd vinden, hoe zij Gods Heilige Geest smart aangedaan en gemaakt hebben dat Hij hun in een vijand verkeerd is, en dat Hij ook Zelf tegen hen gestreden heeft, Jes. 63:10, zo zal zulks dan zeker ook zijn opzicht hebben op de algemene gaven en weldaden des Geestes, welke velen van hen in die tijd ontvangen hebben, als de bediening van de Wet met zulke bijzondere tekenen van Gods tegenwoordigheid eerst werd ingevoerd.

Ook kan het niet tegengesproken worden, hetgeen de Apostel bevestigt van de geveinsde en afvallige christenen, dat zij verlicht worden, de hemelse gaven smaken en de Heilige Geest deelachtig worden, Hebr. 6:4. En wie zal niet moeten toestaan, dat ook Judas die onder de Apostelen was, en die mede het Evangelie gepredikt heeft, zoals de anderen, niet slechts een bijzondere roeping, maar ook de algemene gaven des Geestes tot de verrichting van zijn ambt ontvangen heeft? Ja, daar is niet aan te twifelen, of daar zullen geveinsden genoeg zijn in de eerste christenkerk, die voortreffelijke gaven van de Heilige Geest hadden ontvangen zonder door dezelve nochtans waarlijk geheiligd te zijn geweest. Op de zodanigen heeft de Apostel immers het oog, waar hij spreekt van de Zone Gods te vertreden, en het bloed des Testaments onrein te achten, waardoor men geheiligd was, en de Geest der genade smaadheid aan te doen, Hebr. 10:29. En mogelijk zullen zodanige huichelaars ook onder de Galaten geweest zijn, welke eens door de algemene gaven des Geestes verlicht geweest zijnde, het Evangelie aangenomen hadden, maar die van dezelfde Apostel beschuldigd worden, dat zij zo uitzinnig waren, daar zij met de Geest begonnen hadden, dat zij nu met het vlees voleindigden, Gal. 3:3.

En wat is die onberouwelijke en onvergeeflijke zonde of lastering tegen de Heilige Geest, waar de Zaligmaker ons zo nadrukkelijk voor gewaarschuwd heeft, Matth. 12:31, 32; Markus 3:28, 29; Lukas 12:10, anders dan wanneer de mensen moedwillig, en met

opzettelijke boosheid te zondigen tegen zodanig licht, gaven, krachten en werkingen van de Heilige Geest, als hun genadiglijk verleend worden, en welke hen konden overtuigen van de waarheid van het Evangelie? De Apostel stelt ook voor als een mogelijk geval, hoe men wel de talen der mensen en der engelen zou kunnen spreken, en de gaven der profetie hebben, en al de verborgenheden, en al de wetenschap weten, ja ook al het geloof hebben, zodat men bergen verzetten, en dat men nochtans zonder liefde, en dus maar een snood geveinsde voor God zou zijn, 1 Kor. 13:1, 2. Zo is dan uit dit alles ten volle zeker, dat ook de geveinsden en tijdgelovigen veel heerlijke en voortreffelijke maar enkel algemene gaven van de Heilige Geest ontvangen, waardoor zij dan ook wel voor enige tijd nuttige dienaars en werktuigen van de Geest in de kerk en onder de mensen kunnen zijn en ook lichtelijk voor heilige en vrome mensen zullen gehouden worden, tot zo lang, dat zij zichzelf eindelijk anders openbaar komen maken. Maar met hoedanige gaven van de Geest de geveinsden ook al voorzien mogen wezen, en hoe zeer zij ook als heilige en uitstekende mensen in de wereld mochten geacht worden, ja wat aanmerkelijk voordeel Christus koninkrijk van hen mocht trekken, zo is het toch niet minder zeker, dat zij met dat alles maar ongelukkige geveinsden voor God zijn en blijven zullen, en dat hun eeuwige verdoemenis even daarom ook veel zwaarder zal zijn, dan die van andere mensen. Al was het dan ook, dat zij hier op de wereld nimmer openbaar zouden worden, maar veeleer met een reuk van heiligheid en van bijzondere achting onder de mensen zo ten grave gingen.

Het is genoeg, dat de alwetende God hen kent, die de harten en nieren beproeft, en dat zij Dien niet zullen bedriegen. Zij zijn, met al hun geestelijke gaven en glinsterende vertoning, toch ver genoeg van de ware en oprechte gelovigen onderscheiden, in deze vier dingen:

1. De Heilige Geest zelf wordt hun nooit gegeven, zoals Die gegeven wordt aan de uitverkorenen, naar de voorkennis Gods des Vaders, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus, 1 Petrus 1:2. Zowel als de soevereine, barmhartige Vader hun van Zijn algemene aardse zegeningen een mild deel wil schenken, wil Hij hun ook Zijn algemene geestelijke zegeningen soms rijkelijk meedelen, waardoor hun staat dan ook wel eens zeer aanzienlijk en voortreffelijk in de wereld gemaakt kan worden, en zij ook uiterlijk een gedaante bekomen, zeer gelijkvormig aan Gods heilig volk, het uitverkoren geslacht, het koninklijk priesterdom, 1 Petrus 2:9, maar van binnen, in de grond van hun harten, blijven zij waarlijk geesteloos en onheilig, naardien zij niet komen in de ware gemeenschap des Geestes. Hun uitwendige hoedanigheden, vermogens en werkzaamheden worden door de gaven van de Geest wel werkelijk vernieuwd en als geheiligd, maar Zijn zaligmakende genade wederbaart en verandert nooit de inwendige grond van hun gemoed, tenware dan dat zij te eniger tijd mochten komen tot een oprechte bekering. Wat anders is het, geestelijke gaven te bezitten, en wat anders, geestelijke mensen te zijn, 1 Kor. 2:15, en zodanigen, die eeuwig verenigd en als getrouwd zijn, in een weg van genade, met de Heilige Geest, zoals als met de Vader en de Zoon.

2. De Heilige Geest maakt de geveinsden Christus en al Zijn weldaden, door middel van een oprecht geloof, ook niet waarlijk deelachtig. Zij mogen al schoon zichzelf, door de bedrieglijke werking van het waangeloof, de Heere Jezus Christus, met Zijn zalige weldaden, zoals toe-eigenen, en het daarvoor houden, dat zij een deugdelijk recht en eigendom aan Hem bekomen. Maar het is en blijft altijd slechts een ijdele waan, en Christus zal ook eens tot hen zeggen, zoals Hij sprak tot de dwaze maagden: *Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet*, Matth. 25:12. Het is te vergeefs, dat de geveinsden hun gemeenschap aan Christus willen besluiten uit enige geestelijke gaven, welke zij van Hem genieten, want men kan veel van zulke gaven van Christus hebben, en nochtans Christus Zelf missen. Heel wat anders is de ware inlijving des geloofs in Christus, door de Heilige Geest, als wij in 't geheel nog geen geestelijke gaven of enige genade van Hem bezitten, behalve de oprechte armoede des geestes, waardoor wij bereid worden om Christus Zelf, met al Zijn weldaden gelovig te ontvangen, in de diepe grond van een ledig hart. De waangelovigen tellen gewoonlijk eerst hun geestelijke rijkdom op, en maken dan daaruit een besluit van eigendom aan de Heere Jezus. Maar de ware gelovigen doen dit laatste altijd veiligst, als zij eerst hun geestelijke armoede wel opgerekend hebben. Zij beginnen, waar ook het Evangelie begint, dat zegt: *Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen*, Matth. 5:3. Kortom, stelt al de geestelijke gaven en verlichtingen welke de beste geveinsde ooit kunnen hebben eens bijeen ter neer, en maakt er een net en breed register van, zo zal het allemaal toch geen Christus, geen rechtvaardigmaking, heiligmaking, noch vaste grond van zaligheid kunnen uitbrengen, maar alleen een bedriegelijke schijn en een vals besluit van dat alles.
3. Ook zal Gods Geest de harten van de geveinsden nooit zalig of heilig vertroosten. Indien zij zelfs al opspringen in de vlagen van een schielijke blijdschap, en vrolijk zingen, ja, ook al het bekoorlijke vermaak genieten van een fijn en kunstig geweven waangeloof, zo is het toch die ware zielentroost nog niet, die heilige vreugdeolie welke Gods Geest, door de belofte van het Evangelie, zo liefelijk en zo mildelijk uitstort in de gewonde en verslagen harten van de arme christengelovigen, die toch met niets minder ooit tevreden zullen zijn, dan met Christus Zelf, Hem omhelzende en drukkende in de geestelijke armen van het geloof. Voorwaar, de ijdele troost van de huichelaar, welke hij weet te scheppen uit de bronnen van algemene gaven van de Geest, mag schijnen wat die schijnen mag, dezelve is toch maar een lichte, valse en onvolkomen troost, een gepleisterde troost, welke niet kan doordringen tot de inwendige delen van het gemoed om die zalig te verlichten, te besproeien, te heiligen en te ontvonken in de zuivere liefde Gods. De geestelijke vreugde van de tijdgelovigen is wel een zoete en gemakkelijke vreugde, maar zij verzoent en reinigt en geneest het hart niet in de grond van duizend inklevende verdorvenheden en van de heimelijke boezemzonden, die daar altijd nog met vermaak gekoesterd en levendig gehouden worden. Daar staat aangetekend van de discipelen, dat zij vervuld werden met blijdschap en met de Heilige Geest, Hand. 13:52. Zij genoten des Geestes

Goddelijke troost en blijdschap, en de Geest Zelf. Met beide werden zij geheel vervuld, met de Heilige Geest en met Zijn vertroostende hemelse gaven. Maar de tijdgelovigen genieten een zekere blijdschap van geest, maar nooit de Geest Zelf, *Welken de wereld niet kan ontvangen: want zij ziet Hem niet, noch kent Hem niet*, Joh. 14:17. O, hoe menigeen zal er nu wel liggen in de eeuwige helse verdoemenis, die toch ook de algemene troost van des Geestes mindere gaven en verlichtingen, hier op de wereld dikwijls genoten heeft! Al wie dan in waarheid kan zeggen: ik arm ellendig zondaar, moet de gehele Drie-enige God in eigendom bezitten, Vader, Zoon en Heilige Geest, of anders kan ik mijn troosteloze ziele immers nergens mee geholpen en vertroost krijgen. En als ik Hem alleen bezit dan heb ik troost genoeg, al moest ik alles missen. Ziet, wie dit zo kan zeggen, uit de grond van zijn hart, die is dan eerst recht geschikt voor de ware geestelijke troost, waarvan zelfs de minste druppel veel meer zalige zielheilgende vrede en blijdschap zal aanbrengen, dan alle ander vertroosting van de Geest, met welke ook de slimste huichelaren lichtelijk zullen vertroost worden.

4. Eindelijk is het ook zeker, dat hoewel de Heilige Geest ook mocht werken in de geveinsden, Hij toch niet eeuwig bij hen blijft. Zijn algemene gaven, welke zij alleen genieten, zijn dat bestendig wezen niet, dat voor de oprechten is weggelegd, Spr. 2:7. Het zijn maar zomervruchten, in een aangename tijd geplukt, maar die snel verrotten. Zoals de verloren Zoon al zijn goed in zondige wellust doorbracht, en toen zelfs zwijnendraf moest eten en daarna honger lijden, eveneens handelen de geveinsden ook. Zij verteren hun schone geestelijke gaven in hun vleeselijke wellust: de een in grover, de ander in fijner wellust. Het huichelaarsleven heeft geen lange duur, hun bladeren vallen reeds af in de herfst, en als de winter des doods aankomt, dan sterft ook hun wortel. Dit komt, omdat Gods Geest Zelf niet woont binnen in hun hart, en hen met Christus niet heeft opgewekt tot de opstanding des eeuwigen levens. Ach, wat is zulks niet te zeggen! De duivel heeft immers in de beginne de Heilige Geest ook gehad, wanneer hij eerst geschapen werd, maar hij heeft die voor eeuwig ongelukkig verloren. Zo zullen de verworpen geveinsden het ook alles allemaal eens eeuwig verliezen, wat zij van de Heilige Geest ooit ontvangen of genoten hebben. Hoe past dan ook niet op hen: *Wee u, die verzadigd zijt! want gij zult hongeren. Wee u, die nu lacht! want gij zult treuren en wenen*, Luc. 6:25. Zodra de Geest Gods van hen geweken zal zijn, zal er ook een boze geest des Heeren komen, die hen zal verschrikken. Menig fijn doorslepen huichelaar heeft zulks eerst helaas, nog droevig ondervonden, eer hij zijn woonstede op de wereld heeft verlaten. Ja menigeen heeft er zich, zoals Saul, dan ook wel gedood met zijn eigen zwaard. Daar zijn voorwaar geen ongelukkiger mensen op de gehele aardbodem dan de geveinsden, zodra de Heilige Geest van hen geweken is, en wanneer zij hun huichelaarsrol nu hebben uitgespeeld. O, hoe smartelijk liggen zij dan wel neer, als de almachtige hand van de vertoornde God hen nu doet wandelen in de spranken van het vuur, dat zij aangestoken hebben! Jes. 50:11. Niemand kan weten, dan de rampzaligen zelf, wat het te zeggen is, wanneer een dichtgeschroeide consciëntie nu eindelijk is beginnen te

ontwaken, tegen het aannaderen van de grote en vreselijke eeuwigheid, en als zij nu die nare sententie moeten horen: *Maar u zal Ik tot een grote schrik stellen, en gij zult er niet meer zijn*, Ezech. 26:21. Ach, of de ontfermende God wilde geven dat velen nog eens bijtijds mochten zien, in wat een dodelijk gevaar zij zichzelf steken, zodra zij maar het begin gemaakt hebben, om geestelijk te zijn zonder de Geest!

Hiermee zal dan, zo wij achten, de voornaamste materie van het geloof nu genoeg van ons geopend zijn, en een ieder die anders maar verlichte ogen zijns verstands ontvangen heeft, zal daaruit nu duidelijk genoeg kunnen afnemen, hoe het oprechte Christengeloof zich onderscheidenlijk werkzaam gewoon is te oefenen, beide met kennis en vertrouwen jegens de heilige Drie-enige God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en hoe men hetzelfde ook op vaste Schriftuurlijke gronden van allerlei bedrieglijk waan- of tijdgeloof zal kunnen afzonderen.

Daarom gaan wij nu over tot de ander geloofszaken, welke de twaalf Artikelen bij het geloof in God nog verder worden voorgesteld, als behorende tot de korte hoofdsom van het Evangelie, dat van ons geloofd moet worden.

Hier vinden wij dan nu beide de Christelijke kerk en de voornaamste Goddelijke weldaden, welke aan dezelve tot zaligheid geschonken worden, eensdeels *in*, en anderdeels *na* dit leven. Maar met welker verhandeling wij ons minder breed zullen ophouden, daar de reeds geopende Evangeliewaarheid vlak genoeg op zal schijnen, om ons de zuivere mening aanstonds grondig te ontdekken.

Bron : Toetssteen der ware en valse genade – Th. Van der Groe